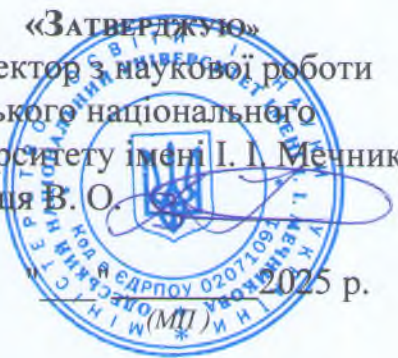

«Затверджую»
Проректор з наукової роботи
Одеського національного
університету імені І. І. Мечникова
Іваниця В. О.

2025 р.

В И Т Я Г

**з протоколу № 8 міжкафедрального наукового семінару
кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови
факультету романо-германської філології
Одеського національного університету імені І. І. Мечникова
від 15.04.2025 р.**

ПРИСУТНІ: 8 осіб із 10 наукових та науково-педагогічних працівників кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови:

Кравченко Ніна Олександрівна – декан факультету, доктор філологічних наук, професор.

Бігунова Наталія Олександрівна – завідувачка кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови.

Григорян Нектар Разміківна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

Дьоміна Наталія Юхимівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

Євдокимова Інна Олександрівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

Віт Юлія Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

Ланчуковська Надія Володимирівна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

Матвієнко-Сільницька Анна Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри.

На науковому семінарі присутня аспірантка кафедри Григорян Анна Ігорівна.

На науковий семінар запрошені:

Неклесова Валерія Юріївна – доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови – гарант освітньої програми.

Морозова Ірина Борисівна – доктор філологічних наук, професор кафедри граматики англійської мови.

Никифоренко Ірина Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент

кафедри німецької філології факультету романо-германської філології.

Богуславський Сергій Сергійович – завідувач кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент – відповідальний секретар.

З присутніх – 4 доктори наук та 8 кандидатів наук – фахівці за профілем представленої дисертації.

Головуючий на науковому семінарі – Бігунова Наталія Олександрівна – завідувач кафедри, доктор філологічних наук, професор.

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

Обговорення публічної презентації наукових результатів дисертації аспірантки кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови Єфанової Інни Анатоліївни на тему «Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків», представленої на здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 035 Філологія.

Тему дисертації затверджено « 19 » жовтня 2021 р. на засіданні вченої ради факультету романо-германської філології Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, протокол № 2 та «16» листопада 2021 р. на засіданні вченої ради Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, протокол №4. Тема не перезатверджувалась.

Робота виконана на кафедрі теоретичної і прикладної фонетики англійської мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Науковий керівник кандидат філологічних наук, доцент Григорян Н. Р.

СЛУХАЛИ:

1. Доповідь здобувача Єфанової І. А.

Окреслено основні положення дисертації: тема дослідження, актуальність теми, предмет та об'єкт дослідження, завдання, наукову новизну, теоретичне та практичне значення роботи, результати дослідження з обґрунтуванням та ілюстративними прикладами.

2. Запитання до здобувача.

За темою доповіді було задано три запитання, на які доповідач дав правильні та ґрунтовні відповіді.

Запитання ставили: Дьоміна Наталія Юхимівна, канд. філол. наук, доцент; Віт Юлія Валеріївна, канд. філол. наук, доцент; Бігунова Наталія Олександрівна докт. філол. наук, професор завідувач кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови.

3. Виступи присутніх.

З оцінкою дисертації Єфанової І. А. виступили експерти: Морозова

Ірина Борисівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови та Нікіфоренко Ірина Валеріївна – кандидат філологічних наук, доцент кафедри німецької філології факультету романо-германської філології, які відмітили актуальність теми дисертації, зазначили, що наукові спостереження та висновки здобувачки є вагомим внеском у розвиток теорії соціально обумовленої варіативності регіонально-маркованого мовлення моряків з Індії та Китаю. Експерти зазначили, що дослідження виконано на високому науковому рівні, результати базуються на ретельних розрахунках, умовиводи викладено логічно та послідовно.

Вибір методів дослідження обумовлений специфічністю об'єкта та предмета роботи, метою та завданнями, що формують її багатоаспектний ретроспективний та новітній характер, який визначається інтерпретацією територіальних варіантів мовлення в межах діахронічного процесу та його синхронічного результату.

Відмічаючи високий теоретичний рівень дисертації експерти наголосили на деяких недоліках та дискусійних моментах.

В обговоренні взяли участь присутні на науковому семінарі:

Кравченко Ніна Олександрівна – декан факультету РГФ, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови зазначила, що дисертаційна робота Єфанової І. А. є актуальною, спрямованою на поглиблення визначення впливу територіальних і соціальних чинників на мовленнєву поведінку моряків з Індії та Китаю. Новизна роботи полягає в тому, що вперше здійснено комплексний соціофонетичний аналіз мовлення моряків – представників нових варіантів англійської мови в Індії та Китаї, встановлено спільні і диференційні ознаки мовленнєвої поведінки досліджуваних інформантів. Робота безперечно має теоретичне значення для розвитку діалектології, прикладної фонетики та інтонології, сприяє розробці критеріїв просодичного опису мовлення носіїв національних варіантів англійської мови.

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови Євдокимова Інна Олександрівна відмітила теоретичне та практичне значення отриманих результатів, що полягають у вирішенні проблем вивчення регіонально-маркованого мовлення у соціофонетичному аспекті. Застосування комплексного фонетичного аналізу мелодійних параметрів мовлення індійських та китайських моряків у поєднанні з інтенсивністю та тривалістю, з урахуванням вікової належності мовців, дозволило виявити тенденції варіативності мовлення за географічним принципом.

Кандидат філологічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови Дьоміна Наталія Юхимівна наголосила на практичному значенні проведеного дослідження, відмітивши, що практичне значення полягає у можливості використання результатів дисертаційного дослідження в модернізації лекційних курсів з теоретичної фонетики і викладанні спекурсів з соціолінгвістики та соціофонетика. Результати та висновки роботи можуть також бути корисними в науково-дослідній роботі

студентів, магістрантів, аспірантів.

З характеристикою здобувачки виступила науковий керівник кандидат філологічних наук, доцент кафедри теоретичної і прикладної фонетики англійської мови Григорян Нектар Разміківна, яка надала позитивну характеристику і відзначила, що за роки навчання в аспірантурі Єфанова І. А. виконала передбачене програмою підготовки докторів філософії навчальне навантаження в повному обсязі. Складено усі заліки та іспити з дисциплін загальної, професійної підготовки та за вибором здобувача, загальним обсягом 45 кредитів. Щодо виконання навчального плану наукового дослідження зазначимо, що усі етапи підготовки дисертаційного дослідження було виконано вчасно і належним чином.

Дисертаційна праця Єфанової І. А. виконана на матеріалі англійської мови і присвячена дослідженню проблеми вираження національної ідентичності за допомогою просодії – одного з найбільш яскравих маркерів національної належності мовця. Вперше на матеріалі англійської мови в Індії і Китаї визначено механізми взаємодії різних просодичних параметрів.

Актуальність теми дисертації зумовлена загальною скерованістю сучасних соціофонетичних студій на дослідження регіонально-маркованого мовлення й на встановлення корелятивних відносин між мовленнєвими та соціальними чинниками.

З поставленою метою й сформульованими завданнями повністю узгоджується і композиційна структура дисертаційної праці, яка визначається прагненням до лінгвістично релевантного відображення досліджуваного явища і має своїм наслідком побудову всіх частин дисертації в одному логічному індексі.

Вивчення просодичних характеристик з урахуванням соціофонетичних та національно-специфічних передумов розвитку англійської мови в Індії та Китаї, контрастивний системний опис тональних конфігурацій в мелодійній організації мовлення моряків досліджуваних варіантів з виокремленням мелодійних моделей, забезпечують новизну дослідження.

Робота відзначається належним теоретичним рівнем, коректним застосуванням методів аналізу, опрацюванням значного корпусу експериментального матеріалу. Основні її положення пройшли апробацію на конференціях різних рівнів та висвітлені в достатній кількості публікацій.

Дослідження виконано на високому науковому рівні, із застосуванням новітніх методів аналізу експериментального матеріалу. Отримані результати обґрунтовані і базуються на ретельних розрахунках, що свідчить про практичну значущість роботи.

У процесі підготовки наукових статей, доповідей на конференціях, у процесі роботи над дисертацією здобувачка дотримувалась академічної доброчесності.

Вважаю, що з урахуванням успішного виконання індивідуального навчального плану, плану наукової роботи, досягнення результатів навчання за відповідною освітньо-науковою програмою та написання дисертації, яка є результатом самостійного дослідження, є завершеною науковою працею,

містить наукову новизну, виконана на належному науковому рівні, відповідає встановленим вимогам до дисертації докторів філософії, дисертація на тему: «Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків» може бути рекомендована до захисту, а її авторка Єфанова Інна Анатоліївна до присвоєння ступеня доктора філософії зі спеціальності 035 Філологія.

ВИСНОВОК

міжкафедрального наукового семінару про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на тему:

«Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків»

**здобувача ступеня доктора філософії Єфанової Інни Анатоліївни
за спеціальністю 035 Філологія**

1. Актуальність теми дисертації та її зв'язок з державними програмами, науковими напрямами університету та кафедри.

Актуальність дисертаційної роботи визначається її відповідністю науковому напрямку кафедри теоретичної та прикладної фонетики «Дослідження просодичних характеристик усного англomовного дискурсу» (номер державної реєстрації 0119U002439). Пріоритетним напрямом розвитку науки відповідно до теми НДР є дослідження просодичних характеристик англійського мовлення у різних типах дискурсу, що визначило вибір теми дослідження. Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності не застосовується. УДК 811.111'342:316:551.35-057.1(540:510)(043.5) Фонетика. Фонологія. Мови. Мовознавство.

2. Особистий внесок здобувача в отриманні наукових результатів: розкрито зміст історичних передумов становлення варіантів англійської мови в Індії та Китаї; визначена сучасна мовна ситуація в Китаї та Індії, виявлено ступінь варіативності просодичних параметрів в мовленні моряків з Індії та Китаю залежно від професійної компетентності та вікової належності; виокремлено диференційні просодичні ознаки англomовного мовлення індійських та китайських моряків, які є маркерами національної ідентичності досліджуваних мовців; експериментальним шляхом із застосуванням новітніх комп'ютерних програм доведено своєрідність та оригінальність варіантів англійської мови в Китаї та Індії в царині просодії, де дивергентними ознаками є висока частотність складної шкали, висхідного та спадно-висхідного термінального тону, варіативний характер діапазону ЧОТ.

3. Достовірність та обґрунтованість отриманих результатів та, запропонованих автором рішень, висновків, рекомендацій забезпечено детальним вивченням наукових праць вітчизняних та зарубіжних дослідників за проблематикою дослідження (252 джерела, з них 132 іноземною мовою); репрезентативністю джерельної бази (аудіозаписи непідготовленого мовлення моряків з Індії та Китаю (40 уривків), загальною тривалістю 90 хвилин; релевантністю застосованих методів опрацювання фактичного матеріалу; методикою експериментально-фонетичного дослідження, яка традиційно вживається у соціофонетичних наукових працях і відповідає напряму сучасних фонетичних розвідок.

4. Наукова новизна результатів дисертації полягає в тому, що вперше предметом дослідження було обрано соціофонетичні особливості мовленнєвої поведінки китайських та індійських моряків; вперше

здійснюється спроба системного опису просодичних систем варіантів англійської мови в Індії та Китаї; визначено просодичні характеристики мовлення моряків з Індії та Китаю з урахуванням соціокультурних та національно-специфічних особливостей; вперше у вітчизняній лінгвістиці здійснено комплексне експериментальне дослідження й окремо просодичні диференційні ознаки кожного досліджуваного варіанта англійської мови.

5. Теоретичне та практичне значення результатів дисертаційної роботи визначається певним внеском в соціофонетичну теорію, яка збагачується такими науковими спостереженнями: 1) описано своєрідність мовної ситуації в Індії та Китаї в межах діяхронічного опису та його синхронічного результату; 2) визначено комплекс соціальних чинників варіювання просодії та ступінь впливу кожного з них на мовленнєву поведінку моряків; 3) на основі комплексного експериментально-фонетичного дослідження було виявлено особливості реалізації тонів, що визначається комбінаторикою ЧОТ, інтенсивності та тривалості, які забезпечують своєрідність та національну ідентичність варіантів англійської мови в Індії та Китаї; 4) накопичено емпіричний матеріал та сформульовані базисні концептуальні положення для гіпостазування тенденцій подальшого розвитку англійської мови в Індії та Китаї загалом та їх просодичних систем зокрема.

Практична цінність полягає у можливості використання теоретичних положень, висновків, графічних моделей і результатів експериментального дослідження в модернізації лекційних курсів з теоретичної фонетики (розділи: «Територіальна варіативність англійської мови», , «Соціофонетика сучасного озвученого мовлення») і практичної фонетики англійської мови (розділ «Фонемний склад англійської мови»), у спецкурсах спрямованих на ідентифікацію мовця за диференційними просодичними ознаками. Результати виконаного дослідження можуть прислужитися студентам, магістрам та аспірантам в галузі гуманітарних наук при написанні дипломних, магістерських та дисертаційних робіт.

6. Оцінка структури та обсягу дисертації, її мови та стилю. Дисертація «Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків» за своєю структурою, мовою та стилем викладу, оформленням відповідає вимогам МОН України та освітньо-наукової програми. Відповідно до поставленої мети і завдань, дисертація складається з з анотації (українською та англійською мовами), вступу, трьох розділів із висновками до кожного з них, загальних висновків, списку використаної літератури (200 позицій, з них – 108 іноземними мовами). Дисертаційна робота містить 10 таблиць і 44 рисунка. Загальний обсяг дисертації становить 177 сторінок, із них текстова частина – 155 сторінок.

7. Оцінка роботи щодо ознак академічного плагіату.

Дисертаційна робота була перевірена автоматизованим сервісом пошуку плагіату Strikeplagiarism. Результати перевірки зафіксовано у звіті від 14.03. 2025 р.: оригінальність – 97,09%; схожість – 2,91%, найбільша схожість –

1,8% (джерела з бібліотеки); 1,1% – джерела з інтернету.

Висновки щодо запозичень виявлених в роботі є слушними і не є плагіатом, робота незалежна і може бути рекомендована до захисту.

Інші факти, встановлені рецензентами у процесі перевірки: відсутні.

Висновок: За результатами перевірки дисертація Єфанової І. А. визнана оригінальною роботою, яка не містить елементів академічного плагіату.

8. Перелік наукових праць, які відображають основні результати дисертації:

1. Єфанова І.А. Мелодійні та темпоральні особливості англійського мовлення філіппінських моряків. Закарпатські філологічні студії. Вип.24. Том (1). Ужгород: Видавничий дім «Гельветика», 2022.- С. 100-104. DOI: <https://doi.org/10.32782/tps2663-4880/2022.24.1.19>

2. Єфанова І. А. Мелодійні особливості мовленнєвої поведінки індійських моряків. Записки з Романо-германської філології. Вип. 1 (48). Одеса: «Астропринт». 2022.-С. 25-32. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2022.1\(48\).259806](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2022.1(48).259806)

3. Єфанова І. А. Просодичні маркери національної ідентичності в мовленні індійських моряків. Актуальні питання гуманітарних наук. Міжвузький збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Вип. 64. Том 1, 2023.–С. 259-262. DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4863/64-1-37>

4. Єфанова І. А. Особливості мовленнєвої поведінки моряків з Індії та Китаю. Записки Романо-германської філології. Вип. 2 (53). Одеса: «Астропринт». 2024.-С. 75-83. DOI: [https://doi.org/10.18524/2307-4604.2024.2\(53\).324765](https://doi.org/10.18524/2307-4604.2024.2(53).324765)

9. Апробація основних результатів дослідження на конференціях, симпозіумах, семінарах тощо:

1. Ступінь впливу мелодики на мовленнєву поведінку індійських моряків. XXIV Міжнародна науково-практична конференція “Multidisciplinary academic notes/ Science research and practice” June 21-24, 2022, Madrid, Spain 24 Hours of Participation (0,8 ECTS credits) p. 110.

2. Просодичні маркери мовленнєвої поведінки індійських моряків. International Scientific Conference Philological sciences and translation studies European potential: Conference Proceedings (September 6-7, 2023, Wloclawek, the Republic of Poland). Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2023, - p. 64-69.

3. Ступінь впливу мелодики на мовленнєву поведінку китайських моряків. (Збірник наукових конференцій кафедри морської англійської мови, Національний університет «Одеська морська академія», Одеса, 2023, с. 69-74).

У ході обговорення дисертації до неї не було висунуто жодних зауважень

щодо самої суті роботи.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Єфанової Інни Анатоліївни на тему «Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків».

2. Констатувати, що дисертація Єфанової Інни Анатоліївни за своїм науковим рівнем, новизною отриманих результатів, теоретичним та практичним значенням, змістом та оформленням повністю відповідає вимогам, що пред'являють до дисертацій на здобуття ступеня доктора філософії.

3. Наукові результати дисертації висвітлено в 4 наукових публікаціях, що відповідають вимогам чинного законодавства для здобуття ступеня доктора філософії. З них 4 статті у наукових фахових виданнях України.

Рекомендувати дисертацію Єфанової Інни Анатоліївни «Соціофонетичні особливості англійського мовлення китайських та індійських моряків» (інструментально-фонетичне дослідження), подану на здобуття наукового ступеня доктора філософії, з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія для подання до захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

Результати голосування щодо затвердження Висновку та рекомендації до захисту дисертації:

За	-	дванадцять
Проти	-	(немає)
Утримались	-	(немає)

Головуючий на міжкафедральному
науковому семінарі професор

Наталія БІГУНОВА

Секретар кафедри доцент

Юлія ВІТ

Особистий підпис
Н. Бигунова

ЗАСВІДЧУЮ

Начальник відділу кадрів
ОНУ імені І.І.Мечникова
Андрій Голєнков

Андрій ГОЛЕНКОВ

" 17 " 04 20 25 р.

